

គណៈកម្មាធិការនាយក
BOARD OF DIRECTORS

- 1. លោក ធីន សារាយ
Mr. THUN Saray
ប្រធានគណៈកម្មាធិការនាយក
និងជាប្រធាន ADHOC
- 2. លោក សុក សំរេង
Mr. SOK Sam Oeun
អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការនាយក
និងជាប្រធាន CDP
- 3. លោក យ៉ិម ប៉ូ
Mr. YIM Po អគ្គហេតុការណ៍
និងជាប្រធាន CCPCR
- 4. អ្នកស្រី ស៊ុន ចាន់សែន
Mrs. SUN Chansen សមាជិកា
និងជាប្រធាន KYA
- 5. លោក យ៉ុង គីម អេង
Mr. YONG Kim Eng សមាជិក
និងជាប្រធាន PDP-Center
- 6. លោក ម៉ូ សារីន
Mr. MOM Sarin សមាជិកា
និងជាប្រធាន HRCDO
- 7. អ្នកស្រី ធីត សារាយ
Ms. TIV Sarayet សមាជិកា
និងជាប្រធាន WMC
- 8. កញ្ញា សយ សារា ចង្កុនី
Miss. SAY Sara Vathany
សមាជិកា
និងជាប្រធាន CWCC
- 9. លោក គីម សុវណ្ណ
Mr. KIM Sovann សមាជិក
និងជាប្រធាន VIGILANCE
- 10. នាយក LAC (NA)
- 11. នាយក KKKHRO (NA)
- 12. អ្នកស្រី តិច យ៉ុង ហៀម
Ms. PEUNG Yok Hiep សមាជិកា
ជាតិស្ម័គ្រ Dignitary
- 13. លោក សិន សែត
Mr. SEN Set សមាជិក
ជាតិស្ម័គ្រ Dignitary

ខុមហ្វ្រែល អ្នកឃ្នាំមើល / អត្ថបទលេខ ៨៨

ថ្ងៃទី ២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន
ស្តីពី

របាយការណ៍វេទិកាស្តីពីការបោះឆ្នោត និងប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងខេត្តសៀមរាប

គណៈកម្មាធិការ ខុមហ្វ្រែល សហការណ៍ជាមួយ សាខា/បណ្តាញនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិលនៅខេត្តសៀមរាប រួមមាន សមាគមការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា (ADHOC) អង្គការកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ (CWCC) អង្គការសម្ព័ន្ធខ្មែរ និងជំរឿនការពារសិទ្ធិមនុស្ស (LICADHO) អង្គការសហការណ៍ដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា(PADEK) និង គណៈកម្មាធិការអព្យាក្រឹត្យ និងយុត្តិធម៌ ដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងត្រឹមត្រូវនៅកម្ពុជា (NICFEC) បានរៀបចំវេទិកាស្តីពី ការបោះឆ្នោត និងប្រជាធិបតេយ្យ (FOREDS) នៅខេត្តសៀមរាប ដែលមានសិក្ខាកាមប្រមាណ ១០០ នាក់ ចូលរួម ក្នុងនោះមាន ស្ត្រី ២០% មកពីសហគមន៍ផ្សេងៗ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា អាជីវករ/ពាណិជ្ជករ មន្ត្រីរាជការ សិស្ស/និស្សិត កសិករ ដែលមកពីក្រុង និងគ្រប់ស្រុកក្នុងសៀមរាប ដើម្បីពិភាក្សារកអនុសាសន៍ឲ្យស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានាដើម្បីកែលម្អការបោះឆ្នោត និងការអនុវត្តលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យឲ្យបានកាន់តែល្អថែមទៀត។

លោក យ៉ុង វីរៈ នាយកប្រតិបត្តិនៃមជ្ឈមណ្ឌលអប់រំច្បាប់សម្រាប់សហគមន៍បានធ្វើការចាប់អារម្មណ៍ទៅលើបញ្ហាប្រជាធិបតេយ្យថា «ប្រជាធិបតេយ្យដែលល្អមានវិធានច្បាប់ ដែលច្បាប់ត្រូវតែគោរពទាំងអស់គ្នា ដែលច្បាប់ត្រូវតែបង្កលក្ខណៈឲ្យស្រួលដល់សិទ្ធិបញ្ចេញមតិនេះ និងសិទ្ធិមួយចំនួនទៀតផងដែរដូចជា សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានសិទ្ធិបង្កើតជាសមាគម និងសិទ្ធិប្រមូលផ្តុំដែលជាផ្នែកមួយនៃសេរីភាពបញ្ចេញមតិផងដែរ។

អនុសាសន៍សម្រាប់បញ្ហាសំខាន់ៗរបស់សិក្ខាកាមរួមមាន ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងក្នុងការចេញទម្រង់ ១០១៨ ឲ្យមានតម្លាភាព ការសម្រួលដល់ការកែទិន្នន័យអ្នកបោះឆ្នោត គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត កែលម្អប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត និងសេរីភាព

នៃការបញ្ចេញមតិ និងប្រមូលផ្តុំ បើទោះបីមានការខ្វែងយោបល់ទៅលើអនុសាសន៍ខ្លះក៏ដោយ។

តំណាងរាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ី លោកជំទាវ កែ សុវណ្ណរតន៍ មានយោបល់ជំទាស់ក្នុងការរក្សាទុកទម្រង់១០១៨ ប៉ុន្តែស្នើឱ្យប្រើមធ្យោបាយផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណជំនួសវិញ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្តសៀមរាបមកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឯកឧត្តម ចាន់សុផល បានមានប្រសាសន៍ថា «...ខ្ញុំសូមគាំទ្រអនុសាសន៍ដែលក្រុមទីបួនបានលើកឡើងទាក់ទងទៅនឹងសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ និងសេរីភាពនៃការប្រមូលផ្តុំ...»។

ចំណែកតំណាងក្រសួងមហាផ្ទៃ លោក ប្រាក់ សំអឿន បានថ្លែងថា «ខ្ញុំនឹងពាំនាំអនុសាសន៍របស់វេទិកាទៅជូនថ្នាក់ដឹកនាំ អំពីការបោះឆ្នោតថ្នាក់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់គួរតែប្រើប្រព័ន្ធឯកត្តនាម»។

លោក យង់ គឹមអេង អ្នកសម្របសម្រួលវេទិកា និងជាប្រធាន មជ្ឈមណ្ឌលប្រជាពលរដ្ឋដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងសន្តិភាព បានសន្យាថា “អនុសាសន៍ដែលបានរកឃើញដោយម្ចាស់ឆ្នោតទាំងនេះ នឹងត្រូវបញ្ជូនដល់មន្ត្រី និងភាគីពាក់ព័ន្ធនានាដើម្បីសិក្សា និងពិចារណាដើម្បីកែលម្អឱ្យការបោះឆ្នោត និងការអនុវត្តលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យប្រព្រឹត្តទៅកាន់តែល្អថែមទៀត”។

ជាលទ្ធផល ប្រជាពលរដ្ឋជាអ្នកចូលរួមក្នុងវេទិកានៅខេត្តសៀមរាប បានរកឃើញនូវអនុសាសន៍ ហើយភាគច្រើនលើសលប់ (៨០% ទៅ ៩០%) បានបោះឆ្នោតគាំទ្រនូវអនុសាសន៍ទាំងនេះ។ តំណាងរាស្ត្រ លោកជំទាវ កែ សុវណ្ណរតន៍ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត ឯកឧត្តម ចាន់ សុផល និងតំណាងក្រសួងមហាផ្ទៃ លោក ប្រាក់ សំអឿន បានទទួលយកអនុសាសន៍របស់ម្ចាស់ឆ្នោតបន្ទាប់ពីវេទិកាផងដែរ ហើយសន្យាថានឹងយកអនុសាសន៍ទាំងនោះទៅពិភាក្សាបន្តទៀត។

អនុសាសន៍ទាំងនេះដូចដែលបានភ្ជាប់មកជាមួយ ត្រូវបានចែកជូនដល់សិក្ខាកាមទាំងអស់ក្នុងវេទិកា ការបោះឆ្នោត និងប្រជាធិបតេយ្យ កាលពីថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០ ក្នុងខេត្តសៀមរាប។ វេទិកានេះបានការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ និងផ្តល់យោបល់បច្ចេកទេសពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP)។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនង៖

លោក ច័ន្ទដារិទ្ធ អ្នកសម្របសម្រួលផ្នែកព័ត៌មានខុមហ្វ្រែល ទូរស័ព្ទ៖ ០១២ ៨៤៥ ២១១

អនុសាសន៍របស់ម្ចាស់ឆ្នោតក្នុងខេត្ត សៀមរាប សម្រាប់កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត និងប្រជាធិបតេយ្យ

ល.រ.	អនុសាសន៍	ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ	ភាគរយសម្លេង
១	<i>បញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត៖</i>		
	<p>រក្សាទម្រង់ ១០១៨ ហើយត្រូវពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបន្ថែម។ លុបបណ្តាំព័ត៌មាន ហើយបន្តបិទបញ្ជីឈ្មោះ អ្នកបោះឆ្នោតតាមភូមិ ។ ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត បញ្ឈប់ការធ្វើប្រតិភូកម្មទៅ សៀន ឬឃុំ។ ប្រគល់ជូន គ.ជ.ប ជាអ្នកចុះឈ្មោះ និងមានការឃ្នាំមើលពី អង្គការសង្គមស៊ីវិល។ ត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី គ.ជ.ប គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់។ បញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតត្រូវផ្សព្វផ្សាយ តាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែត ស៊ីឌី...។ ប្តូរការិយាល័យ ប្តូរឈ្មោះទីតាំង ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអោយសាមីខ្លួនបានដឹងជាមុននិង ផ្តល់ព័ត៌មាន ពីទីកន្លែងនៃការិយាល័យបោះឆ្នោតអោយបានច្បាស់លាស់។</p>	គ.ជ.ប	<p>គាំទ្រ ៧៨% មិនគាំទ្រ ១៦%</p>
	ចូលរួមសង្កេតការណ៍ ឬធ្វើសវនកម្មអោយបានទៀងទាត់តាមពេលវេលា។	អង្គការសង្គមស៊ីវិល	អនុវាទ ៧%
	ចូលរួមសង្កេតការណ៍អោយបានទៀងទាត់តាមពេលវេលា។	គណបក្សនយោបាយ	
	សូមកុំឲ្យមេឃុំ មេភូមិ មេក្រុម មន្ត្រីនគរបាល ស្រង់ឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត ក្នុងថ្ងៃបោះឆ្នោត	អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអ្នកអនុវត្តច្បាប់	
២	<i>គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត</i>		
	សមាសភាព គ.ជ.ប គួរមានសមាជិកចំរុះចេញមកពីគណបក្សនយោបាយនីមួយៗ ដែលមានអសនៈនៅក្នុងរដ្ឋសភា និង អង្គការសង្គមស៊ីវិល ហើយសមាសភាពនេះមានដូចគ្នានៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ នៃ គ.ជ.ប។ មានមួយ រូប នៃគណបក្សនីមួយៗ	រដ្ឋសភា និងរដ្ឋាភិបាល	<p>គាំទ្រ ៨៦% មិនគាំទ្រ ១២%</p>

ប្រតិណាង មកពីសង្គមស៊ីវិលចំនួន មួយរូប។ បញ្ចូលស្ថាប័ន គ.ជ.ប ទៅក្នុងច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ។			អនុបវា ៩២%
ការជ្រើសរើសសមាសភាព គណៈកម្មាធិការខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត គណកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោត និងមន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត ជាបន្តរហ័ស គ.ជ.ប ដោយមានការចូលរួមពី គណៈកម្មការជ្រើសរើសមួយ (ធានាថាមានសមាសភាពចំរុះ)។ បង្កើតអង្គការស៊ើបអង្កេតចល័តមួយ (គណៈកម្មការស៊ើបអង្កេត ជាបន្តរហ័ស គ.ជ.ប ហើយមានមួយក្រុមក្នុងមួយខេត្ត)។		គ.ជ.ប	
ការជ្រើសរើសសមាសភាព ជាបន្តរហ័ស គ.ជ.ប ដោយមានការចូលរួមពី គណៈកម្មការចម្រុះ។		អដ្ឋាធរមូលដ្ឋាន និងអ្នកអនុវត្តច្បាប់	
៣	ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោត		
ការបោះឆ្នោតថ្នាក់ជាតិ (រដ្ឋសភា) ប្រើប្រព័ន្ធសមាមាត្រ ថ្នាក់មូលដ្ឋាន (ឃុំ សង្កាត់) ប្រើប្រព័ន្ធលំដាប់កត្តានាម។ ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោតថ្នាក់ជាតិត្រូវបែងចែកអាសនៈ តាមរូបមន្តសម័យ អ៊ិនតាក់។ សម្រាប់ពីរ ឬ បីអាណត្តិទៅមុខទៀត ប្រទេសកម្ពុជាគួរតែពិចារណាអំពីបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនឯករាជ្យ ក្នុងការឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត។ ឲ្យមានចំនួនកូតាស្ត្រី ៥០% នៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត របស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ។ លើកទឹកចិត្ត និងជម្រុញគណបក្សនយោបាយឲ្យបង្កើនចំនួនកូតាស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ឲ្យបានយ៉ាងតិចចាប់ពី ២០ % ឡើងទៅ ហើយដាក់ ក្នុងបញ្ជីលេខរៀងឆ្លាស់គ្នារាប់ពីខាងលើ។ អាណត្តិរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ត្រូវតែកំណត់ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូររំលងពីអាណត្តិ ក្នុងមួយជីវិត ។		រដ្ឋសភា និង រដ្ឋាភិបាល	គាំទ្រ ៩០% មិនគាំទ្រ ៦% អនុបវា ៩៤%
ចូលរួមជម្រុញឲ្យមានចំនួនកូតាស្ត្រី ៥០% នៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត របស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ។ លើកទឹកចិត្ត និងជម្រុញគណបក្សនយោបាយឲ្យបង្កើនចំនួនកូតាស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ឲ្យបានយ៉ាងតិចចាប់ពី ២០ % ឡើងទៅ ហើយដាក់ ក្នុងបញ្ជីលេខរៀងឆ្លាស់គ្នារាប់ពីខាងលើ។		គ.ជ.ប	
យល់ស្របឲ្យមានចំនួនកូតាស្ត្រី ៥០% នៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត របស់គណបក្សនយោបាយនីមួយៗ។ បង្កើនចំនួនកូតាស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ឲ្យបានយ៉ាងតិចចាប់ពី ២០ % ឡើងទៅ ហើយដាក់ ក្នុងបញ្ជីលេខរៀងឆ្លាស់គ្នារាប់ពីខាងលើ។		គណបក្សនយោបាយ	

អាណត្តិបេក្ខភាពនាយករដ្ឋមន្ត្រី ត្រូវតែកំណត់ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរបំផុតពីអាណត្តិ ក្នុងមួយជីវិត។			
៤	សេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ និងប្រមូលផ្តុំ		
<p>កំណត់និយមន័យ និងពន្យល់ពាក្យ សេរីភាព នៃការបញ្ចេញមតិឲ្យបានច្បាស់លាស់។ ឧទាហរណ៍ ៖ បទបរិហារកេរ្តិ៍ បទផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានមិនពិត ...</p> <p>ផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលាយអំពីសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ ពិសេសទៅដល់អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់វណ្ណៈ។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅលើទង្វើរបស់បុគ្គលសាធារណៈ និងស្ថាប័នសាធារណៈ ត្រូវលើកលែងការចោទប្រកាន់។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិ និងសំណូមពររបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលសមស្រប ត្រូវមានការឆ្លើយតប និងដំណោះស្រាយឲ្យបានទាន់ពេលវេលា។</p> <p>ទីលានសេរីភាព គួរតែបង្កើតនៅកន្លែងទីប្រជុំជនក្បែរស្ថាប័នរដ្ឋ និងមិនកំណត់អ្នកចូលរួម។ ទីលានសេរីភាព គួរតែបង្កើតនៅថ្នាក់ស្រុកផងដែរ។</p> <p>រាល់ការធ្វើបាតុកម្មដោយសន្តិវិធីនៅទីកន្លែងសាធារណៈណាមួយ ត្រូវជូនដំណឹងត្រឹមអាជ្ញាធរនៅកន្លែងនោះ ជាការស្រេច។</p>		រដ្ឋសភានិង រដ្ឋាភិបាល	គាំទ្រ ៨៧% មិនគាំទ្រ ៧% អនុបវា ១៧%
<p>ចូលរួមជួយផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលាយអំពីសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ ពិសេសទៅដល់អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់វណ្ណៈ។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅលើទង្វើរបស់បុគ្គលសាធារណៈ និងស្ថាប័នសាធារណៈ ត្រូវលើកលែងការចោទប្រកាន់។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិ និងសំណូមពររបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលសមស្រប ត្រូវមានការឆ្លើយតប និងដំណោះស្រាយឲ្យបានទាន់ពេលវេលា។</p>		គ.ជ.ប	
ជួយផ្តល់ការពិភាក្សាលើការកំណត់និយមន័យ និងពន្យល់ពាក្យ សេរីភាព នៃការបញ្ចេញមតិឲ្យបានច្បាស់លាស់។		អង្គការសង្គមស៊ីវិល	

<p>ផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលាយអំពីសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ ពិសេសទៅដល់អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់វណ្ណៈ។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅលើទង្វើរបស់បុគ្គលសាធារណៈ និងស្ថាប័នសាធារណៈ ត្រូវលើកលែងការចោទប្រកាន់។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិ និងសំណូមពររបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលសមស្រប ត្រូវមានការឆ្លើយតប និងដំណោះស្រាយឲ្យបានទាន់ពេលវេលា។</p> <p>ទីលានសេរីភាព គួរតែបង្កើតនៅកន្លែងទីប្រជុំជនក្បែរស្ថាប័នរដ្ឋ និងមិនកំណត់អ្នកចូលរួម។</p> <p>រាល់ការធ្វើបាតុកម្មដោយសន្តិវិធីនៅទីកន្លែងសាធារណៈណាមួយ ត្រូវជូនដំណឹងត្រឹមអាជ្ញាធរនៅកន្លែងនោះ ជាការស្រេច។</p>		
<p>ជួយផ្តល់ភាពកាក្យាលើការកំណត់និយមន័យ និងពន្យល់ពាក្យ សេរីភាព នៃការបញ្ចេញមតិឲ្យបានច្បាស់លាស់។</p> <p>ផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលាយអំពីសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ ពិសេសទៅដល់អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់វណ្ណៈ។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅលើទង្វើរបស់បុគ្គលសាធារណៈ និងស្ថាប័នសាធារណៈ ត្រូវលើកលែងការចោទប្រកាន់។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិ និងសំណូមពររបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលសមស្រប ត្រូវមានការឆ្លើយតប និងដំណោះស្រាយឲ្យបានទាន់ពេលវេលា។</p> <p>ទីលានសេរីភាព គួរតែបង្កើតនៅកន្លែងទីប្រជុំជនក្បែរស្ថាប័នរដ្ឋ និងមិនកំណត់អ្នកចូលរួម។</p> <p>រាល់ការធ្វើបាតុកម្មដោយសន្តិវិធីនៅទីកន្លែងសាធារណៈណាមួយ ត្រូវជូនដំណឹងត្រឹមអាជ្ញាធរនៅកន្លែងនោះ ជាការស្រេច។</p>	<p>គណបក្សនយោបាយ</p>	
<p>អនុវត្តតាមការកំណត់និយមន័យ និងពន្យល់ពាក្យ សេរីភាព នៃការបញ្ចេញមតិឲ្យបានច្បាស់លាស់។</p> <p>ផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលាយអំពីសេរីភាពនៃការបញ្ចេញមតិ ពិសេសទៅដល់អាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់វណ្ណៈ។</p> <p>រាល់ការបញ្ចេញមតិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅលើទង្វើរបស់បុគ្គលសាធារណៈ និងស្ថាប័នសាធារណៈ ត្រូវលើកលែងការចោទប្រកាន់។</p>	<p>អជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអ្នកអនុវត្តច្បាប់</p>	

<p>រាល់ការបញ្ចេញមតិ និងសំណូមពររបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលសមស្រប ត្រូវមានការឆ្លើយតប និងដំណោះស្រាយឲ្យបានទាន់ពេលវេលា។</p> <p>ទីលានសេរីភាព គួរតែបង្កើតនៅកន្លែងទីប្រជុំជនក្បែរស្ថាប័នរដ្ឋ និងមិនកំណត់អ្នកចូលរួម។</p> <p>រាល់ការធ្វើបាតុកម្មដោយសន្តិវិធីនៅទីកន្លែងសាធារណៈណាមួយ ត្រូវជូនដំណឹងត្រឹមអាជ្ញាធរនៅកន្លែងនោះ ជាការស្រេច។</p>		
---	--	--